

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Oskari Pelli

Lähe sutimaan!

Sutiensoittovinkkejä sutisoittoa harjoittelevalta

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi (AMK)

Musiikin tutkinto

Opinnäytetyö

24.4.2021

Tekijä Otsikko	Oskari Pelli Lähe sutimaan! – Sutiensoitovinkkejä sutiensoittoa harjoittelevalta
Sivumäärä Aika	28 sivua + 2 liitettä 24.4.2021
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Musiikki
Suuntautumisvaihtoehto	Soiton- ja laulunopetus, rummut
Ohjaaja Arviointi	Lehtori Jukka Väisänen Lehtori Tommi Rautiainen
Opinnäytetyöni on tarkoitus olla mahdollisimman tiivis ja helposti lähestyttävä alku sutiensoittoa aloittavalle. Se sisältää yksinkertaisia sutiensoitteknikan työkaluja, joilla sutityöskentelyä on ollut itselleni mukavaa opiskella. Sutisoitosta käytetään puheessa myös käsitettä vispiläsoitto. Päädyin käyttämään työssäni käsitettä sutisoitto vispiläsoiton sijaan. Sutisoittoa opetetaan Suomessa ja ympäri maailmaa paljon, mutta syvempi osaaminen rumpaleilla jää usein pintapuoliseksi. Tähän otan kantaa työssäni tarjoamalla tiiviisti yhdistellyn paketin eri tavoista soittaa suteja sekä tarkastelemalla hyvinkin itsestään selviltä kuulostavia asioita, jotka ovat vaikuttaneet omaan sutien soiton oppimiseen radikaalisti, joita kuitenkaan en ole koskaan kuullut oppilaana ollessani. Työni sisältää videon, jossa on 24 yksinkertaista harjoitusta, jotka ovat helpottaneet omaa kehitystäni sutisoittajana. Videolla käytävät ilmiöt ovat maailmalla jo kauan vakiintuneita tapoja soittaa suteja. En ole kuitenkaan kohdannut niin yksinkertaisiin tapoihin pilkottuja harjoituksia, joita videoltani löytyy. Oma oppimiskäyräni pohjaa pääosin äänitteisiin, sekä live-keikoilta, ja koulussa opittuun tietoon, jonka olen muokannut itselleni helpoiten sisäistettäväksi. Opinnäytetyöni on tarkoitettu pääosin jo pidemmällä olevalle rumpalille, joka on jättänyt syystä tai toisesta sutisoittonsa harjoittelun vähäiseksi. Uskon vahvasti työni kuitenkin toimivan myös vasta-alkajalle sisällön yksinkertaisuuden takia.	
Avainsanat	Rummut, sutisoitto, sudit, vispilät, vispiläsoitto, jazz

Author Title	Oskari Pelli Brush On!: Brush Playing Tips from a Learner
Number of Pages Date	28 pages + 2 appendix 24 April 2021
Degree	Bachelor of Music
Degree Programme	Music
Specialisation Option	Music Pedagogy, Drums
Supervisor Examiner	Jukka Väisänen, MMus Tommi Rautiainen, MMus
This study introduces an easily approachable way of teaching brush work. It includes simple techniques for learning how to play brushes that I have found useful myself. Brush playing is taught a lot in Finland and around the world, but skills often remain perfunctory. I take a stand on this by offering a tight package of different ways to play brushes. I also examine things that at first sound obvious but have radically affected my own learning to play brushes. These things have never come up during my drum studies. There are lots of books that provide in-depth knowledge about brush playing, but I think the number of figures and patterns in these books is overwhelming. Nowadays, when almost everything is available on video, and I have found that learning from video is a much easier and better way to learn brush playing. My project includes a video with 24 simple exercises that have made my own development in brush playing easier. The techniques introduced in the video are established ways to play brushes. However, I have never encountered exercises that are broken down in such a simple way as in my video. My learning process is based mainly on observations on recordings and live gigs as well as knowledge learned at school. I have modified these skills into a form that is easiest for me to internalize. My project is mainly targeted at more advanced drummers, who for some reason have not practiced their brush playing enough to be confident with it. However, I strongly believe that my work will also be accessible for beginners because of the simplicity of the content.	
Keywords	Drums, brush playing, brushes, jazz

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Sudit/vispilät	2
3	Video-oppimispedagogiikka	4
4	Harjoitusvideo	5
5	Termistö	7
5.1	Ridekäsi	7
5.2	Pyörityskäsi	7
5.3	Sisään ja Ulos	8
5.4	Kevyt-pyöritys	12
5.5	Pressure	14
5.6	Swipe	16
5.7	Thup	16
5.8	Tap-lyönti	16
5.9	Rebound-lyönti	17
6	Kaksi eri tapaa soittaa “spangalang”-kuviota sudeilla	18
6.1	“Perustapa”	18
6.2	Ed Sophin tapa:	18
7	Kalvon/soitettavan pinnan valinta	19
7.1	Clear/Läpinäkyvä kalvo:	19
7.2	Coated/Karhea kalvo:	20
8	Rummun kulma ja tuolin korkeus	22
9	Vaihtoehtoiset harjoittelutavat, jotka olen havainnut hyödyllisiksi	24
10	Pohdinta	26
	Lähteet	28
	Liitteet	

1 Johdanto

“-Ota sudit tähän

Nääh..ennemmin soitan kapuloilla.. EIVAA!”

Mitä jos sanoisit näin, sen sijaan, että jatkuva epävarmuus sutien kanssa söisi yleistä itsevarmuuttasi niin muusikkona, rumpalina kuin ihmisenäkin.

Muistan, kuinka monessa yhteissoittotilanteessa olen joutunut soittamaan sudeilla rumpuun, joka ei ole oma ja sutisoiton alkaessa olen tajunnut, että “nyt on vaikeaa, hyvin vaikeaa”. Tämän jälkeen olen “häntä koipien välissä” saanut sisäisiä vastareaktioita kyseisestä tilanteesta, sillä en ole tiennyt, kuinka tältä tilanteelta vältyttäisiin paitsi tietenkin opettelemalla soittamaan kunnolla myös sutisoittoa.

Opinnäytetyöni keskittyy sutisoiton erilaisiin *oppimistapoihin sekä oppimiseen vaikuttaviin asioihin*, jotka eivät välttämättä ole niin itsestään selviä. Työni videoidut harjoitteet ovat tarkoitettu kaiken tasoisille rumpaleille, ja videot on soitettu yleisen jazzestetiikan mukaisesti. En kuitenkaan käsittele lyöntitekniikkaa syvemmin sen tiedon laajan saataavuutensa vuoksi. Esittelen sutisoitoin käsitteitä luvussa 5.

Toteutan opinnäytetyössäni harjoitusvideon, joka on keskeinen osa opinnäytetyötäni. Videon sisällysluettelo löytyy liitteestä 2 ja video on katsottavissa seuraavasta youtube-linkistä: <https://www.youtube.com/watch?v=qmwHlkaHOIk&list=UUN8gNg9dpy-6arFk7qJ5k6A&index=4>

Olen käyttänyt harjoitteiden suunnittelun apuna omaa oppimisprosessiani. Olen analysoinut sutisoittajien erilaisia tyylejä, joista olen koonnut työhöni mielestäni keskeisimmät sekä itseäni eniten inspiroivat sisällöt.

Käytän työssäni sanaa rumpu, jolla tarkoitan virvelirumpua (eng. snare) sekä pintaa, jolla tarkoitan joko rummun kalvoa, tai muuta pintaa erikseen mainittaessa.

2 Sudit/vispilät

1900-luvun alkupuolella New Orleansilaiset rumpalit alkoivat käyttämään sen aikaisia kärpäslätkiä tavallisten rumpukapuloiden sijaan saavuttaakseen uudenlaista pehmeämpää sointia (Riley 1994, 48).

Suomessa sutisoittoa on käytetty pitkään, joista maininnan arvoisia vanhoja hienoja haitarijazz-levytyksiä 1930-luvun alusta, jotka eivät ole niin tunnettuja löytyy jonkin verran. Näistä esimerkkejä löytyy mm. Matti Viljasen orkesterilta ja Teuvo Suojärven orkesterilta, joissa hienoa sutityöskentelyä tarjoaa mm. Risto Vanari ja Wille Katz. Sutin legatoa mahdollistavan soinnin käyttö muussa kuin jazz-musiikissa on nykyään jäänyt melko marginaaliseksi.

Sudit ovat kumi, tai puuvartiset kapulat, joiden päässä on metallisia tai muovisia lankoja, jotka avautuvat viuhkamaiseen asentoon. Suteja on eri mallisia, joista yleisin on teleskooppimalli (Thigpen, 1981, 6).

Erilaisia suti/vispilämalleja:

Kuvio 1. Vic Firthin teleskooppimalliset sudit

Kuvio 2. Regal Tipin muoviviuhkaiset sudit

Kuvio 3. Regal Tipin teleskooppimalliset sudit

Puhun työssäni sudeista enkä vispilöistä, koska mielestäni sudit (eng. brushes) eivät näytä vispilöiltä, vaikkakin itse termi “vispilät” on luultavimmin tullut “vispaus”-tyylisestä pyörittämisliikkeestä ja tämän vuoksi on vakiintunut Suomessa.

Se, mitkä sudit omistat saattaa vaikuttaa siihen, kuinka helppoa/minkä kuuloista suti-soitto harjoittelun jälkeen tulee olemaan.

Suosittelen omakohtaisesta kokemuksesta aloittamaan mahdollisimman löysillä sudeilla (tällä tarkoitan sutien lankojen vahvuutta, joka vaikuttaa siihen, kuinka paljon langat vastustavat taivutusta). Koen, että mitä enemmän sudin langat antavat periksi, sitä helpompi sudeilla on tuottaa erilaisia legatoa tuottavia ääniä (kts. 6.4, 6.5, 6.6, 6.7).

3 Video-oppimispedagogiikka

Aiemmin menneinä vuosikymmeninä sutisoittoa on opittu keikoilta, äänitteiltä, soitto-tunneilta tai sutisoittoa käsittelevistä/sivuavista kirjoista. Nykyaikana internet on pullollaan sutisoittoa ja sitä käsitteleviä videoita, jotka ovat monelle (itseni mukaan lukien) suunnattomasti helpompi tapa oppia sutisoittoa, kuin esim. kirjoista. Esim. YouTubesta löytyy runsaasti erilaista rumpujen- ja sutiensoittoa käsittelevää opetusmateriaalia.

Sutiensoittoa käsittelevistä kirjoista löytyy runsaasti erilaisia, visuaalisesti vaikeita sutiensoitin piirroskuvioita. Itselleni erilaisista piirroskuvioista sutisoiton opiskelu on ollut erittäin luotaantyöntävää, jota se on myös varmasti monille muille.

Tästä huolimatta olen sisällyttänyt työhöni kaksi yksinkertaista kuviota: ympyrän, ja nuolen (kuviot 8-15), jotka kuvaavat mielestäni riittävästi harjoitusvideoiden sisältävien harjoitusten käsien liikeratoja.

Sutisoittoa ja sitä käsitteleviä videoita löytyy paljon nykyään internetistä, joka mahdollistaa laajan itseoppimismahdollisuuden. Videoilta itseopiskeleva henkilö ei kuitenkaan saa välitöntä palautetta soittonsa laadusta, jonka vuoksi oppijan on järkevää ottaa yksityistunti/tunteja asiaa tuntevalta saadakseen palautetta soiton laadusta, johon etenkin aloittelijana ei usein keskitytä.

4 Harjoitusvideo

Olen kuvannut sutisoitosta harjoitusvideon, jossa on 24 yksinkertaista harjoitusta käyttäen opinnäytetyössäni käytettäviä tekniikoita. Videolta löytyvien harjoitusten määrätietoinen ja pitkäjänteinen harjoittelu on kehittänyt omaa sutisoittoaani merkityksellisesti.

Alla on linkkiosoite videoon.

Videolinkki: <https://www.youtube.com/watch?v=qmwHlkaHOIk&list=UUN8gNg9dpy-6arFk7qJ5k6A&index=2>

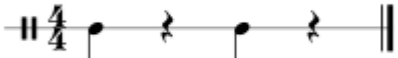
Videon harjoitukset on soitettu aina ensiksi musiikin kanssa, jonka jälkeen on sama video ilman musiikkia.

Videolla käytetty taustakappale on JOJO-trion (jossa soitan rumpuja) pianon ja basson duo-versio Sammy Fainin sävellyksestä (Leonard 1995) *I'll Be Seeing You*, jossa pianoa soittaa Jimi Nurminen ja bassoa Jussi Hovilainen.

Taustanauhan tempo on noin 137 iskua minuutissa, ja päädyin soittamaan videolta löytyvät harjoitukset vain yhteen tempoon, joka on omasta mielestäni tarpeeksi hidas, muttei kuitenkaan balladi.

Käyn videoilla pääasiassa läpi erilaiset liikkeet ja lyönnit mahdollisimman yksinkertaisesti 4/4-tahtilajissa.

Kuvio 4. Lyönti tahdin 1. iskulle,

Kuvio 5. Lyönti tahdin 1., ja 3. iskulle,

Kuvio 6. Lyönti tahdin 2. iskulle,

Kuvio 7.

Lyönti tahdin 2., ja 4. iskuille.

Kokosin videon sisällöstä luettelon, jossa käsiteltävät pääaiheet ovat:

- A: Kevyt-pyöritys
- B: Pressure-pyöritys
- C: Swipe-pyöritys
- D: Pressure-swipe
- E: Tap, ja rebound-lyönnillä soitettu "spangalang"
- F: "Thup"-aksentti

5 Termistö

Käsittelen työssäni erilaisia musiikillisia termejä, -joiden merkityksen pyrin avaamaan seuraavissa alaotsikoissa. Kaikki lyöntitekniset termit ovat yleisesti jazzestetiikassa käytettyjä tapoja luoda erityylisiä ääniä, joista soittaja voi valita käyttöönsä omaan korvaansa miellyttävimmät. Koen, että työssäni käytävien tekniikoiden hallitseminen mahdollistaa erittäin monipuolisen tavan käyttää sutisoittoa musiikkityyliin katsomatta.

Termien nimet tulevat joko lähteistä, tai niitä omasta mielestäni parhaiten kuvaavista sanoista.

5.1 Ridekäsi

Ridekadellä tarkoitetaan soittajan vahvempaa kättä, jolla hän soittaa normaalisti ride-symbaalia.

5.2 Pyörityskäsi

Soittajan toinen käsi, jolla soitetaan pääasiassa jatkuvaa pitkää ääntä, varioiden dynamiikkaa tarvittaessa.

John Riley (1994, s.48) kirjoittaa kirjassaan osuvasti sutiosuuden alussa:

“I have found that most students make dramatic improvements in their brush playing once they realize that the left hand must make its circling patterns in time. This is done by gently leading the brushes over the head. Don't push the brush into the head –sweep it over the head.” (Riley 1994, s.48)

Tässä hän tarkoittaa “pyörityskäden” käyttämistä tarkasti tahdissa. Opettajani Tommi Rautiainen myös aina painotti “pyörityskäden” tärkeyttä hänen kanssaan suteja harjoitellessamme. Tommin oppeja pilkkoen olen tehnyt muutamia harjoituksia, jotka ovat parantaneet omaa “pyörityskäden” soittoani radikaalisti.

5.3 Sisään ja Ulos

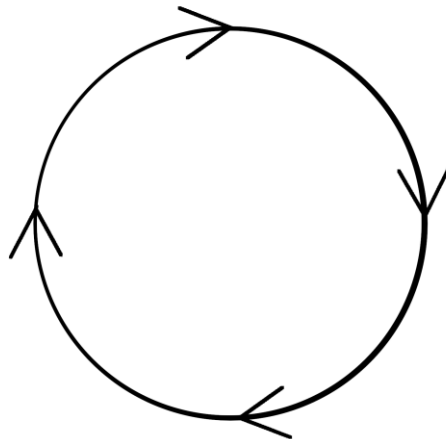
Käytän opinnäytetyössäni sekä opinnäytetyöni harjoitusvideossa termejä “Sisään” tai “Ulos” joilla tarkoitan alla olevia kuvioita (kuviot 8-15). Haluan pitää kuviot mahdollisimman yksinkertaisina ja antaa harjoittelijan itse tutkia niiden variaatiomahdollisuuksia, jonka vuoksi en ole sisällyttänyt työhöni tarpeettoman suurta määrää kuvia.

Painotan sitä, ettei pyöritysliikkeen tarvitse aina tarkoittaa koko rummun aluetta kattavaa pyöritystä, eikä sivulta sivulle -liikkeen tarvitse olla tasan navan suuntaisesti horisontaalista.

Videoharjoituksissani esimerkiksi kevyen pyörityksen harjoituksissa kättä vaihtaessa en vaihda sitä tasan klo 12 – kohdalla, vaan annan vaihdettavan käden jatkaa liikettään hetken kevyesti, jonka ansiosta jatkuva suhina ei katkea niin helposti.

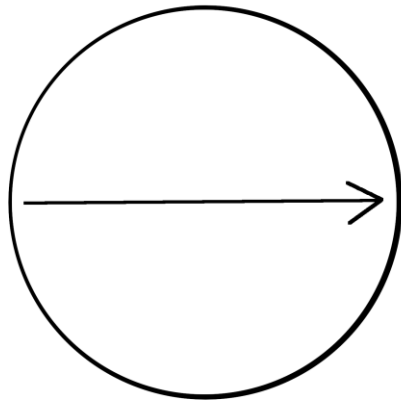
Sivulta sivulle tehtävissä harjoituksissa (mm. pressure) soitan liikettä ennemminkin klo 2 ja klo 8 välillä.

vasemmalla kädellä kellon myötäpäivään pyöritystä (kuvio 8),

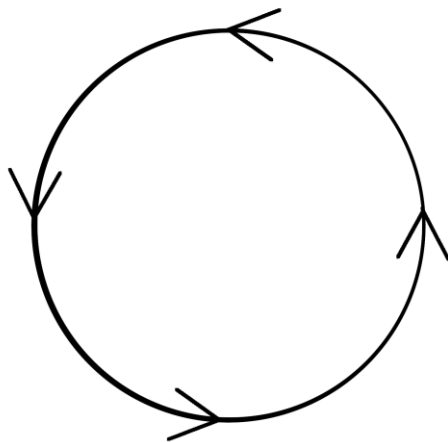
Kuvio 8. Vasemmalla kädellä kellon myötäpäivään pyöritystä.

tai vasemmalta oikealle tehtävää liikettä. (kuvio 9).

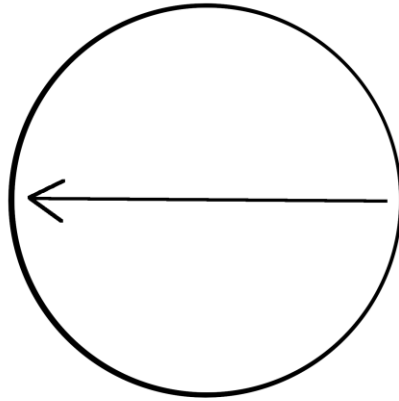
Kuvio 9. Vasemmalta oikealle tehtävä liike.

“Ulos” puolestaan tarkoittaa sen vastakohtaa, joka tässä tapauksessa kellon vastapäiväistä pyöritystä (kuvio 10),

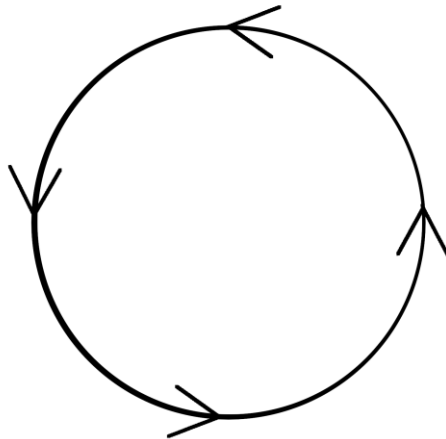
Kuvio 10. Kellon vastapäiväistä pyöritystä.

tai oikealta vasemmalle tehtävää liikettä (kuvio 11).

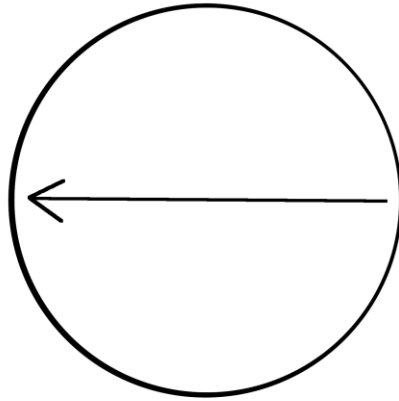
Kuvio 11. Oikealta vasemmalle tehtävä liike.

Oikealla kädellä taas “sisään” tarkoittaa kellon vastapäiväistä pyöritystä (kuvio 12),

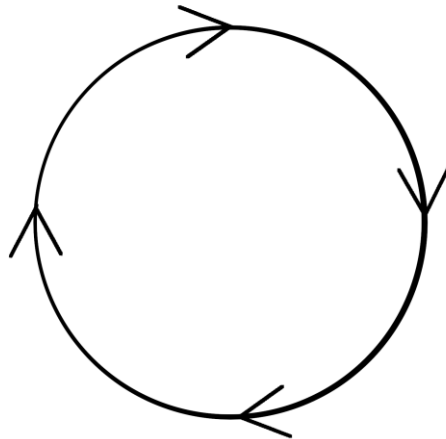
Kuvio 12. Kellon vastapäiväistä pyöritystä.

tai oikealta vasemmalle tehtävää liikettä (kuvio 13).

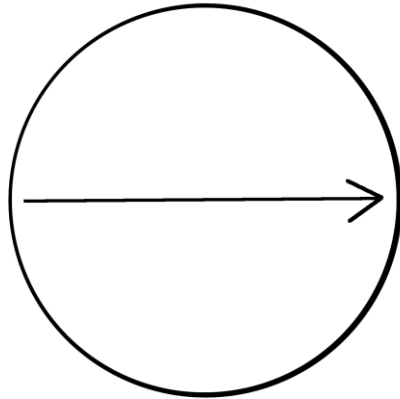
Kuvio 13. Oikealta vasemmalle tehtävä liike.

“Ulos” tarkoittaa oikealla kädellä kellon suuntaista pyöritystä (kuvio 14),

Kuvio 14. Oikealla kädellä kellon suuntaista pyöritystä.

tai vasemmalta oikealle tehtävää liikettä (kuvio 15).

Kuvio 15. Vasemmalta oikealle tehtävä liike.

5.4 Kevyt-pyöritys

Sudin pyörittävää kuviota tekeväälle liikkeelle ei ole vakiintunut sen kummempaa sanaa kuin ympyrä "eng. Circle", jolla viitataan rummun pinnalle tehtävään ympyrän muotoiseen kuvioon, joten käytän siitä suomenkielistä termiä "*kevyt pyöritys*", joka kuvaa sitä mielestäni parhaiten.

Termiä "Circle" käytetään mm. seuraavissa teoksissa

- Ed Thigpen - The Sound of Brushes 1981
- John Riley - The Art of Bop Drumming 1994

Kevyellä pyörityksellä tarkoitan *ei-ridekädellä* tehtävää ympyrän muotoista pyöritysliliikettä, jossa tarkoituksena on saada tasainen jatkuva suhina.

Videossa kevyeen pyöritykseen kohdistuvia esimerkkiharjoituksia löytyy kohdista (ks. videon sisällysluettelo liite 2):

A1, A1.1, A2, A2.1, A3, A3.1, A4, A4.1, A5, A5.1, A6, A6.1

Kevyen pyörityksen videoharjoituksissa käydään aluksi läpi molemmilla käsillä erikseen soitettuna nuottien eri pituudet/aika-arvot, jotka ovat mielestäni kevyeen pyöritykseen

soveltuvia. Käyn läpi ympyrän pyöritystä molempiin suuntiin, joiden suuntia kutsun “sisään”, ja “ulos”.

Vinkkinä:

Kevyen ja ilmavan soiton tuottaminen sudeilla on helpottunut itselläni, kun olen löysännyt huomattavasti kapulaotettani. Se, miten suteja pitelee käsissä vaikuttaa erittäin paljon sen tuottamisen helppouteen/vaikeuteen. Olen huomannut, että itselleni helpoin tapa saavuttaakseen kevyen jatkuvan suhinan on pitää sutia kädessä niin, että sen peräosa on kiinni kämmenen pohjassa, varsiosa lepää keskisormen päällä, ja etusormi pitää reunasta kiinni ja tarvittaessa työntää sutia sisään päin (kuvio 16).

Kuvio 16. Ote sudin perällä.

Myöhemmissä harjoituksissa mukaan otetaan lisää komponentteja (mm. ”spangalang”-rytmikuviota soittava ridekäsi)

Alla on kevyttä pyöritystä käyttäviä rumpaleita ja esimerkkikappaleita, jotka ovat inspiroineet minua vahvasti:

- Art Taylor: Red Garland Trio – A Garland Of Red; A Foggy Day
- Vernel Fournier: Ahmad Jamal Trio – Live At the Pershing Lounge: But Not For Me; Music Music Music
- Jeff Hamilton: Jeff Hamilton Trio – Live!; But Not For Me
- Ulysses Owens Jr: Christian McBride Trio – Out Here; Easy Walker

5.5 Pressure

Pressure (eng. paine) -tyylillä tarkoitan soittotapaa, jossa sutia painetaan soitettavaa pintaa vasten niin, että varsiosan päädyn ja sutiosan taite (ks. kuvio 16 ja kuvio 17) “hieroo” sitä ja täten luo paineentuntua etenkin kumivarrellisissa sudeissa, joka saattaa tuntua aluksi hankalalta.

Kuvio 17. Kuva tilanteesta kauempaa.

Kuvio 18. Kuva tilanteesta lähempää.

Pidän pressuren opettelemista erittäin tärkeänä, ettei kovemman suhisevan volyymin tuottaminen katkaisisi soittajan “flowta”. Pressure-tyyliä “pyörityskädellä” opetellessa oppii väistämättä myös soittamaan kevyesti pulssia, jolla voi halutessaan merkata kevyesti, mutta selkeämmin esim. 1/4-osaa.

Videossa pressureen kohdistuvia esimerkkiharjoituksia löytyy kohdista:

B1, B1.1, B2, B2.1, B3, B3.1, B4, B4.1

Pressuretyyliä käyttäviä rumpaleita ja esimerkkikappaleita, jotka ovat inspiroineet minua vahvasti:

- Elvin Jones: Tommy Flanagan Trio – Overseas; Relaxin’ At Camarillo
- Bill Stewart: New York Trio – Blues In The Night; I Could Have Danced All Night
- Kenny Washington: Tommy Flanagan – Jazz Poet; Raincheck
- Teppo Mäkynen: Mikko Helevä - Hands On Hammond; Cycling
- Ed Thigpen: Oscar Peterson – Plays The Jerome Kern Songbook; I Wont Dance

5.6 Swipe

Swipe (jota kutsutaan myös nimillä ”brush” (Thigpen 1981) ja ”sweep” (Riley 1994)) on liike, jossa sudilla tehdään hieman kevyttä pyörytystä vahvemmin tehty pyyhkäisyliike, jossa ei kuitenkaan ole tarkoitus tehdä *pressuren* tapaista painetta.

Swipe on yleisemmin kevyeen pyörytykseen yhdistetty tehokeino, jolla luodaan pyörytyskäden tasaiseen suhinaan kevyitä aksentteja esim. 2., ja 4. iskuille.

Videossa swipeen kohdistuvia esimerkkiharjoituksia löytyy kohdista:

C1, C1.1, C2, C2.1, C3, C3.1, C4, C4.1

5.7 Thup

Aksentti-iskuna käytetty tyyli lyödä sudilla rumpuun niin, että sudin kumiosa osuu kalvoon sutiosan kanssa samaan aikaan vaakatasossa tuottaen lyhyen ”dempatun” äänen. Ed Sophin käyttämää ”thup”-termiä olen käyttänyt nähtyäni videon ”Ed Soph Brush Lesson Part 7” Youtubesta (Soph, 2011). Samaa termiä kutsutaan myös nimellä ”Flat”, sekä ”Slap” (Thigpen, 1981).

Videossani ”thup”-aksenttiin kohdistuvia esimerkkiharjoituksia löytyy kohdista:

F, F1, F1.1, F2, F2.1

”Thup”-harjoituksissa käyn läpi aluksi, miten se tehdään, jonka jälkeen soitan ”thup”-aksentteja 2. ja 4. iskua edeltäville synkoopeille, sekä 1. ja 3. iskua edeltäville synkoopeille.

5.8 Tap-lyönti

Tap-lyönti tarkoittaa lyöntiä, jossa sudin langat tekevät piiskamaisen liikkeen iskien pelkillä lankojen kärjillä (kuitenkin vaakatasossa) pintaan luoden tiukan ja nopean *staccaton* (Thigpen, 1981).

Kuvio 19. Tap-lyönti hidastettuna

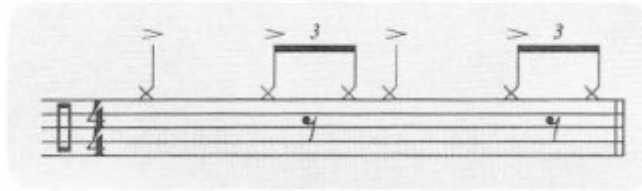
Videossani “Tap-lyönnin” esimerkkiharjoituksia löytyy kohdista:

E1, E2, E3, E3.1, E3.2, E3.3, E4, E5, F1, F1.1, F2, F2.1

5.9 Rebound-lyönti

Myös “Tick”-lyönniksi kutsuttu lyönti, jossa käytetään sudin omaa painoaan tuottamaan kevyt ja pehmeä staccato-ääni (Thigpen, 1981).

6 Kaksi eri tapaa soittaa “spangalang”-kuviota sudeilla

Kuvio 20. (Riley, 1994)

6.1 “Perustapa”

Kenny Clarcken (West, 2014) kehittämän “spangalang” ridekuvion tapaan *ridekäsi* soittaa “spangalang”-rytmiä ja toinen käsi pyörittää (ks. *kevyt pyöritys*) tai tekee edestakaista pyyhkivää liikettä (ks. *swipe* ja *pressure*) kalvolla yhtäaikaisessa pulssissa.

Soitan itse kapulasoitossa hyödyntäen kapulan omaa pomppua eikä saman tyylin käyttäminen välttämättä tulisi ensiksi mieleen, kun ottaa sudit käteen ja ymmärtää kuinka paljon löysemmät ne ovat verrattuna rumpukapulan puun kovuuteen.

Vinkkinä:

Jos olet tuskaillut joskus ridesoiton kanssa tyyliin “en saa tätä mitenkään kevyen tunteiseksi” tai “tuntuu väkinäiseltä” niin suosittelen kokeilemaan ridekuvion opettelemista sudilla joko rumpuun (ks. *rebound-lyönti*) (esimerkki videolla kohdissa E1.1, E2.1, E3.4, E3.5, E4.1, E5.1) tai esim. ride-symbaaliin. Siinä huomaa miten sama tekniikka toimii yksi yhteen, mutta erittäin paljon kevyemmin ja tämän vuoksi myös matalammalla volyyymilla.

6.2 Ed Sophin tapa:

Soitin pitkään ns. Ed Sophin luotsaamalla tyyllillä (joka pohjautuu käsien erisuuntaisiin *swipeihin*) (Soph, 2011) ja pidin sitä ehdottomasti parhaimpana vaihtoehtona, mutta kuultuani ja nähtyäni Metropolian musiikin rumpuopettajani Tommi Rautiaisen “perus-

swing-kompin” soittoa hänen vierestään, innostuin siitä kuinka hyvältä sutisoitto voi kuulostaakaan myös ns. perustavalla.

Koen kuitenkin Ed Sophin tavan kehittäneeni sutisoittotaitoani huimasti syystä, että sutien ollen pääasiassa koko ajan kiinni kalvossa aloin ajattelemaan erilaisia suteja liikuttaakseen ilman niiden törmäämistä yhteen.

7 Kalvon/soitettavan pinnan valinta

Sutisoittoa aloitteleva henkilö ei välttämättä ajattele, kuinka paljon kalvon valinta aluksi vaikuttaa muuhun kuin tuotettuun ääneen.

Sutisoiton opettelu ja kuinka mukavaa/raskasta se aluksi on, on yllättävän paljon kiinni kalvosta/pinnasta johon sudeilla soitetaan.

7.1 Clear/Läpinäkyvä kalvo:

Kuvio 21. Remo Ambassador Clear

Läpinäkyvä pinnoittamaton rumpukalvo, josta lähtee erittäin hiljainen ääni suteja soittaessa, eikä tämän vuoksi sovellu kovin hyvin sutisoittoon.

7.2 Coated/Karhea kalvo:

Kuvio 22. Remo Ambassador Coated

Useimmiten suteja soitetaan kalvoon, joka on päällystetty valkoisella teollisuusmaalia mukailevalla pinnoitteella. Jopa pelkkää kalvoa soittaessa siitä lähtee voimakkaasti suhiseva ääni, jota rummun runko lisäksi voimistaa.

Olen huomannut, että on huomattavasti helpompaa opetella sutien liikettä coated-kalvoon, jota on soitettuun niin paljon, että siitä on tullut sileä, mutta suhisee edelleen, sillä sileässä kalvossa/pinnassa ei ole niin paljoa vastusta, kuin karheassa, mutta kuitenkin tarpeeksi tuottamaan miellyttävän suhinan.

Coated-kalvojen liian karheuden tuntee helposti työntämällä sutia itsestään pois päin kalvoa pitkin, jonka vuoksi sudin lankojen päät usein pysähtyvät paikoilleen ja lopettavat suhinan tuottamisen (Thigpen, 1991, 6:01).

Tämän takia juuri asetettua kalvoa kannattaa "hieroa" sudeilla niin paljon, että liiallinen karheus katoaa pois, ja eteenpäin työntäessä ei enää ärsyttävää kitkaa synny. Tästä esimerkki löytyy videolta kohdasta G.

Läpinäkyviä kalvoja karheampia ja kovaäänisempiä ovat mm. REMOn *Fiberskyn*, sekä Evansin *Calftone* jotka ovat kummatkin oikeaa nahkaa emuloivia rumpukalvoja.

Kuvio 23. Remo Fiberskyn

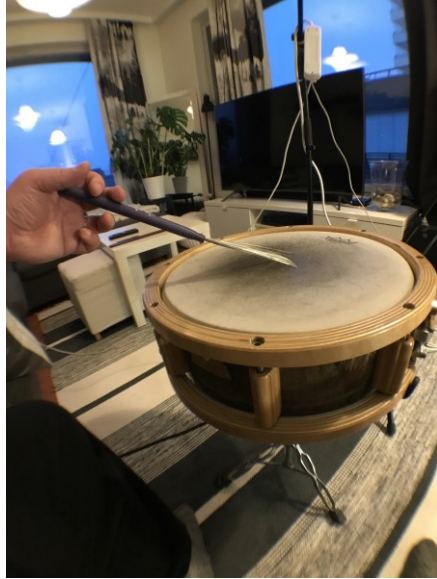

Kuvio 24. Evans Calf-tone

8 Rummun kulma ja tuolin korkeus

Asia, josta minulle ei ole koskaan puhuttu liittyen sutien harjoitteluun, on rummun kulman säädön ja tuolin korkeuden vaikutus sutisoiton mukavuuteen/helppouteen.

“Traditional-griippiä” käyttävän rumpalin pyörityskäden suti on helposti ja luontevasti nostettavissa jyrkempään kulmaan, jonka ansiosta kevyttä pyöritystä on huomattavasti helpompi aluksi tuottaa (kuvio 25).

Kuvio 25. Traditional-gripin ansiosta suurempi kulma.

“Matched-gripillä” soittavana rumpalina pyörityskädellä kevyen pyörityksen tuottaminen saattaa aluksi helposti takerrella johtuen pyörityskäden liian pienestä kulmasta (kuvio 26).

Kuvio 26. Matched-gripin tuottaman kulman haaste.

Kulmaa säätämällä joko kokonaan itseensä päin (kuvio 27) tai oikeakätisenä soittajana vasemmalle ja vastakohtana vasenkätisenä oikealle saa pyörityskädelle “hujattua”

samanlaisen kulman kuin traditional-grippiä soittaessa, joka helpotti itseäni huomattavasti kevyen jatkuvan legaton tuottamisessa. Olen asteittain palannut pienempään rummun kulmaan hallittuani paremmin kevyen pyöryksen sekä pressuren.

Kuvio 27. Virveliteline säädetty suurempaan kulmaan soittajaa kohti.

9 Vaihtoehtoiset harjoittelutavat, jotka olen havainnut hyödyllisiksi

Hauska huomio, jonka olen tehnyt, on erilaiset sileät pöydät, joihin on erittäin miellyttävää harjoitella sutisoittoa. Kodistani löytyy sohvapöytänä IKEA:n 55x55cm kokoinen LACK apupöytä, johon olen treenannut sutisoittoa lukemattomat tunnit.

Haasteena pöytään harjoittelussa on mm.

1. Se, että sen tuotettu ääni on yleensä hyvin paljon hiljaisempi, kuin rumpuun soittaessa.

2. Pinta ei liiku/tärise vertikaalisessa (ylös alas) suunnassa siihen soittaessa, joten se ei vastaa kalvoon soittamisen tunnetta.

Kuvio 28. Kuva pöydästä

10 Pohdinta

Työni tavoitteena on antaa helposti lähestyttävä yhdistelty kokonaisuus sutisoiton aloittamiselle käyttäen mahdollisimman vähän valmiita komppeja ja niiden variaatioita. Videolla käydään läpi mm. sutisoittoon olennaisen suhina-soundin tuottaminen niin vasemmalla kuin oikeallakin kädellä. Sisältöjä ovat myös esim. sisään-ulos, kevyt-pyöritys, pressure, swipe, thup, tap-lyönti sekä rebound-lyönti. Käyn läpi ns. sutiensoiton perustavan ja Ed Sophin tavan.

Olen kuunnellut paljon pianotriomusiikkia ja koen, että tärkeä tekijä sutisoitossa kehittymisessä on oltava intohimo itse musiikkia kohtaan, jossa sutisoitto on pinnalla.

Työni on subjektiivinen, ja olen havainnut käytännön työelämässä, että kaltaisiani rum-paleita, jotka tarvitsevat vain yksinkertaista konkretiaa on paljon. Pyrinkin pitämään työni ohjeistukset lyhyinä ja opasmaisina. Työn olisi voinut laatia myös erillisen oppaan muotoon, jolloin se muodostaisi mielekkään pedagogisen vispilänsoiton opetuspaketin. Toisaalta pelkän videonkin avulla itseoppija voi oppia vispilänsoiton perusteet ja taitoja voi syventää opettajan kanssa.

Haasteena työssäni on se, etten opeta siinä musiikkia, enkä estetiikkaa. Mielestäni musiikkia ja sen eri ilmiöitä oppii parhaiten kuuntelemalla ja katsomalla. Suosittelen kuuntelemaan työstäni löytyviä esimerkkikappaleita, ja niiden kautta tutkimaan itse lisää.

Keskeiset asiat työssäni ovat videodokumentissa

(<https://www.youtube.com/watch?v=qmwHlkaHOIk&list=UUN8gNg9dpy-6arFk7qJ5k6A&index=2>). Olen pyrkinyt videon käytössä helppouteen, jonka vuoksi video on indeksoitu (eri kohdat löytyvät helposti).

Videolta opiskelussa hyvänä puolena on sen uudelleen kelattavuus. Kun tekemääni videota käy läpi opettajan kanssa on luonnollista, että oppimisprosessi syvenee, kun saa opettajalta laadukasta palautetta soittamisen yksityiskohtiin. Video mahdollistaa ns. flipped classroom -periaatteen sutiensoiton oppimisessa. Opiskelija katsoo ensin videot kotona ja opiskelee omatoimisesti perusasiat sekä lyönnit ja oppimista syvennetään opettajan kanssa tunneilla. Suosittelenkin työtäni käytettäväksi sutisoittoa osaavan opettajan kanssa.

Olen erittäin tyytyväinen videomateriaaliin, jonka tein työtäni varten. Tein sen aina aloittaen vasemmalla kädellä, koska olen joutunut kärvistelemään koko ikäni vasenkätisyydestä ja oikeakätis-painotteista rumpujensoiton oppimaailmasta, joten toivottavasti joku vasenkätinen saa tästä helpotuksen. Nykyajan teknologialla kuka tahansa voi kääntää videon peilatuksi, vaikka puhelimellaan.

Opinnäytetyöni on työkalupakki, joka antaa lukijalle mahdollisuuden käyttää omaa musikaalisuutta luodakseen jotain omaa, tai opetellakseen muiden musiikkityylien estetiikkaa käyttäen antamiani työkaluja. Vaikka käsittelen työtäni pääasiassa jazz-estetiikan mukaisesti, on sutisoitto mielestäni taipuva kaikkiin tyyliin.

Sutiensoiton lyöntitapoja ja soundintuottotapoja voi soveltaa myös muissa musiikin tyyliin, joka olisi mainio jatkotutkimusaihe tuleville rumpuopiskelijoille.

Koen, että harjoitukseni toimivat vasta-alkajalle, mutta rytmiiän sekä musiikillisten fraasien syvämpi osaaminen helpottaa harjoitusten variointia huomattavasti. Tämän vuoksi suosittelen kaikille rumpaleille opiskelemaan musiikkia laaja-alaisesti ja käyttämään työni harjoituksia mahdollisimman monessa tyyliin. Toivon, että työni innostaa sutien soiton aloittamiseen, ja tuottaa samanlaisen etenemisen tunteen, kuin olen itse saanut harjoituksia tehdessä.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Leonard, H. 1995. I'll Be Seeing You: 51 Songs of World War II. (January 1). Hal Leonard Corp. p. 47. [ISBN 978-0793537617](#).

Riley, J. 1994. The Art of Bop Drumming. Manhattan Music Inc.

Thigpen, E. 1981. The Sound Of Brushes. Ed Thigpen Productions.

West, M (09.1.2014) The Drummer Who Invented Jazz's Basic Beat [blogikirjoitus]. Haettu osoitteesta

<https://www.npr.org/sections/ablogsupreme/2014/01/08/260769892/the-drummer-who-invented-jazzs-basic-beat?t=1614698468344>

Audiovisuaaliset lähteet

Baum, B. Music Music Music. Ahmad Jamal Trio – Live At the Pershing Lounge: But Not For Me, Argo LP-628, Pershing Hotel, Chicago

Davis, Q (2017) Jazz Drummer Q-Tip of the Week: Brush Essentials! [video]. Haettu osoitteesta <https://www.youtube.com/watch?v=gnw65KfhYJM>

Gershwin, G. A Foggy Day. Red Garland – A Garland Of Red, Prestige, August 17, 1956
Van Gelder Studio, Hackensack, New Jersey

Gershwin, G. But Not For Me. Jeff Hamilton Trio – Live, Mons MR 874777, May 8, 1996 SR-Studio, Saarbrücken, Germany

Helevä, M. Cycling. Hands On Hammond, Sibarecords – SRCD-1017, Recorded autumn 2014 at Linenfeld Studios, Helsinki

Kern, J. I Won't Dance. Oscar Peterson – Plays The Jerome Kern Songbook, Verve, July 14 – August 9, 1959,

Loewe, F. I Could Have Danced All Night. New York Trio – Blues In The Night. Venus Records (5) – VHCD-4071, Recorded at "The Studio" in New York on June 7 and 8, 2001

Parker, C. Relaxin' At Camarillo. Tommy Flanagan Trio – Overseas, Prestige, August 15, 1957, Stockholm, Sweden

Soph, E (2011) Brush Lesson Part 1-7 – Evans Drumheads [video]. Haettu osoitteesta https://www.youtube.com/playlist?list=PLTTu5jJjE8mLC3adPS_oVb1ZVZw08llc6

Strayhorn, B. Raincheck. Tommy Flanagan – Jazz Poet, January 17, 1989 - January 19, 1989, Englewood Cliffs, NJ

Taylor, B. Easy Walker. Christian McBride Trio – Out Here, Mack Avenue MAC 1069, August 6, 2013, Avatar Studios, New York, NY

Thigpen, E (1991) The Essence of Brushes. Warner Bros. [video]. Haettu osoitteesta <https://www.youtube.com/watch?v=KnVetwbpX3Q>

Kuvat sudeista ja kalvoista:

<https://www.trumslagaren.se/product/regal-tip-rubber-handle-brush-fixed?referer=google-shopping>

<https://www.trumslagaren.se/product/regal-tip-ultraflex-nylon-brush?referer=google-shopping>

https://www.thomann.de/fi/vic_firth_vfhb.htm

https://www.thomann.de/fi/evans_14_calftone_tom.htm

https://www.thomann.de/fi/remo_ambaco14.htm

https://www.thomann.de/fi/remo_ambassador_clear_14_fell.htm

https://www.thomann.de/fi/remo_fib14fa.htm

Liite 2: Videon sisällysluettelo

- A1 Kevyt-pyöritys, vasen käsi sisään, kokonuotti
 - A1.1 Kevyt-pyöritys, vasen käsi ulos, kokonuotti
- A2 Kevyt-pyöritys, oikea käsi sisään, kokonuotti
 - A2.1 Kevyt-pyöritys, oikea käsi ulos, kokonuotti
- A3 Kevyt-pyöritys, vasen käsi sisään oikea käsi ulos, kokonuotti
 - A3.1 Kevyt-pyöritys, vasen käsi ulos oikea käsi sisään, kokonuotti
- A4 Kevyt-pyöritys, vasen käsi sisään, puolinuotti
 - A4.1 Kevyt-pyöritys, vasen käsi ulos, puolinuotti
- A5 Kevyt-pyöritys, oikea käsi sisään, puolinuotti
 - A5.1 Kevyt-pyöritys, oikea käsi ulos, puolinuotti
- A6 Kevyt-pyöritys, vasen käsi sisään oikea käsi ulos, puolinuotti
 - A6.1 Kevyt-pyöritys, vasen käsi ulos oikea käsi sisään, puolinuotti
- B1 Pressure-pyöritys, vasen käsi sisään, kokonuotti, aksentti 1.iskulle
 - B1.1 Pressure-pyöritys, oikea käsi sisään, kokonuotti, aksentti 1.iskulle
- B2 Pressure-pyöritys, vasen käsi ulos kokonuotti, aksentti 1.iskulle
 - B2.1 Pressure-pyöritys, oikea käsi ulos kokonuotti, aksentti 1.iskulle
- B3 Pressure-pyöritys, vasen käsi sisään, puolinuotti, aksentti 1.ja 3. -iskulle
 - B3.1 Pressure-pyöritys, oikea käsi sisään, puolinuotti, aksentti 1.ja 3. -iskulle
- B4 Pressure-pyöritys vasen käsi ulos, puolinuotti, aksentti 1.ja 3. -iskulle
 - B4.1 Pressure-pyöritys oikea käsi ulos, puolinuotti, aksentti 1.ja 3. -iskulle
- C1 Swipe-pyöritys, vasen käsi sisään, kokonuotti, aksentti 1. iskulle
 - C1.1 Swipe-pyöritys, oikea käsi sisään, kokonuotti, aksentti 1. iskulle
- C2 Swipe-pyöritys, vasen käsi ulos, kokonuotti, aksentti 1. iskulle
 - C2.1 Swipe-pyöritys, oikea käsi ulos, kokonuotti, aksentti 1. iskulle
- C3 Swipe-pyöritys, vasen käsi ulos, puolinuotti, aksentti 1. ja 3. iskulle
 - C3.1 Swipe-pyöritys, oikea käsi ulos, puolinuotti, aksentti 1. ja 3. iskulle
- C4 Swipe-pyöritys, vasen käsi sisään, puolinuotti, aksentti 2. ja 4. iskulle
 - C4.1 Swipe-pyöritys, oikea käsi sisään, puolinuotti, aksentti 2. ja 4. iskulle
- D1 Pressure-swipe, sisään ulos, vasen käsi, puolinuotti
 - D1.1 Pressure-swipe, sisään ulos, oikea käsi, puolinuotti
 - D1.2 Pressure-swipe, sisään ulos, vasen käsi, puolinuotti
 - D1.3 Pressure-swipe, sisään ulos, oikea käsi, puolinuotti
- D2 Pressure-swipe, sisään ulos, vasen käsi, neljäsosanuotti
 - D2.1 Pressure-swipe, sisään ulos, oikea käsi, neljäsosanuotti
- E1 Tap-lyönnillä "spangalang"-kuviota, neljäsosapainotus
 - E1.1 Rebound-lyönnillä "spangalang"-kuviota, 2. ja 4.-iskupainotus
- E2 Tap-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä kevyt-pyöritys
 - E2.1 Rebound-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä kevyt-pyöritys

E3 Tap-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä kevyt-pyöritys

E3.1 Tap-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä swipe-pyöritys, swipe 2. ja 4. iskulle

E3.2 Tap-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä kevyt-pyöritys

E3.3 Tap-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä swipe-pyöritys, swipe 2. ja 4. iskulle

E3.4 Rebound-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä kevyt-pyöritys

E3.5 Rebound-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä swipe-pyöritys

E4 Tap-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä pressure-pyöritys ulos

E4.1 Rebound-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä pressure-pyöritys ulos

E5 Tap-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä pressure-swipe sisään ulos, neljäsosapainotus

E5.1 Rebound-lyönnillä "spangalang" -komppausta, oikeassa kädessä pressure-swipe sisään ulos, neljäsosapainotus

F Thup-aksentti

F1 "spangalang" -komppausta sekä aksentointia 2. ja 4. iskua edeltäville synkoopeille thup-aksenttia käyttäen

F1.1 Thup-aksentti lyötynä sisään

F2 "spangalang" -komppausta sekä aksentointia 1. ja 3. iskua edeltäville synkoopeille thup-aksenttia käyttäen

F2.1 Thup-aksentti lyötynä ulos

G Kalvon hieromista ylimääräisen karheuden poistamiseksi.

H Sohvapöytään soittelua musiikin päälle